

Olje- og energidepartementet  
Postboks 8148 Dep  
0033 Oslo

Att.:

Side: 1 av 3

Dato: 15.03.2010

Vår ref.:

Deres ref.: 09/02264-1

## **Forslag til forskrift om utleie av vannkraftanlegg og om bruk av driftsoperatører. Hørings svar fra E-CO.**

E-CO Energi (E-CO) viser til Olje- og energidepartementets (departementets) brev av 16. desember 2009. Vi legger med dette fram vårt syn på forslaget til forskrift om utleie av vannkraftanlegg og bruk av driftsoperatør (utleieforskriften).

### **1. Hovedsynspunkter**

Etter E-COs syn er det viktig og riktig å legge til rette for en dynamisk og fleksibel videreutvikling av vannkraftsektoren. Konsolideringsmodellen vil kunne føre til en mindre rasjonell utnyttelse av norske vannkraftressurser. Det ville verken være i selskapenes, samfunnets eller miljøets interesse.

Gode utleieordninger er nødvendig for at det skal finne sted en hensiktsmessig strukturutvikling og det departementet tidligere har omtalt som "samfunnsmessig ønskelige rasjonelle sammenslutninger" innenfor norsk vannkraftproduksjon (ref. punkt 7.3 i høringsnotatet til Konsolideringsmodellen, datert 14. mars 2008). Ved å tillate utleie av kraftverk og fortsatt gi adgang til å overlate den operative driften av et kraftverk til en ekstern aktør legges forholdene i større grad til rette for at bruken av vannkraftressursene optimaliseres.

Eierskapet og driften til norsk vannkraftproduksjon har historisk vært organisert på ulike måter. I forbindelse med endringene i energiloven og bemanningsforskriften, har E-CO gitt uttrykk for at den fleksibilitet man har hatt må kunne videreføres, for eksempel gjennom operatøravtaler. For eksempel forestår Eidsiva Vannkraft drift og vedlikehold av E-COs felleseide anlegg i Vinstra Kraftselskap, Oppland Energi og Opplandskraft gjennom en slik avtale. Det er positivt at departementet gjennom utleieforskriften synes å regulere forholdet mellom eier/leietaker/driftsoperatør på en måte som viderefører den organisasjonsmessige fleksibilitet vi har hatt til nå, samtidig som ansvar og roller klargjøres. Imidlertid kan E-CO vanskelig se at det er hensiktsmessig at lengste tillatte leieperiode skal være så kort som 15 år.

Med dette forbeholdet støtter E-CO hovedtrekkene i forslaget til utleieforskrift.

## **2. Om E-CO**

E-CO er eid av Oslo kommune. Konsernet er i dag Norges nest største eier av kraftproduksjon med en samlet normalproduksjon på i underkant av 10 TWh og hel- eller deleierskap i mer enn 60 kraftverk over hele Sør-Norge. E-CO har eierinteresser blant annet i Oppland Energi, Opplandskraft, Vinstra Kraftselskap og Norsk Grønnkraft. E-CO har for tiden ca 1 TWh ny vannkraft under bygging, konsesjonsbehandling og planlegging.

E-COs konsesjoner etter energiloven knytter seg i det alt vesentlige til kraftproduksjonsanlegg. I noen tilfeller er anleggskonsesjonene overført til et eksternt operatørselskap som forestår drift og vedlikehold av kraftverkene. I andre tilfeller er det E-CO som utfører ulike driftsoppgaver for eksterne kraftselskap. Dette kan være driftssentralløsninger eller IT-tjenester. En tjenestekjøpsavtale regulerer mellomværende mellom partene.

## **3. Kommentarer til enkelte forhold**

I det følgende vil vi kommentere utvalgte områder i forskriftsforslaget. Vi vil også vise til E-COs høringsuttalelse til utkast til forskrift om krav til kompetanse hos konsesjonær etter energiloven (6. februar 2009), avsnitt 5 og 6 i høringsuttalelsen til forslag til endring i industrikonsesjonsloven (20. februar 2009) og punkt 3 i høringsuttalelsen til forslag til endringer i energiloven (30. januar 2009).

### **3.1 Forholdet til den varslede bemanningsforskriften**

Adgangen til å splitte henholdsvis eier- og driftsfunksjonen i et kraftverk er en grunnleggende forutsetning for utleie av kraftverk og videreføring av operatørordninger. Utkastet legger til grunn at dette som hovedregel skal kunne gjøres for vannkraftanlegg. Utkastet til bemanningsforskrift har tidligere skapt uklarhet rundt dette.

E-CO forutsetter at de krav til styring og kontroll som vil bli stilt til den enkelte driftsoperatøren etter energilovgivningen med tilhørende forskrifter vil være i overensstemmelse med de vilkår som stilles etter nærværende forskrift. En annen løsning vil medføre at utleieforskriften ikke kan gjennomføres i tråd med intensjonen.

### **3.2 Eiers ansvar**

Dersom driftsansvar settes bort til andre angir forskriftsutkastet at det formelle, overordnede ansvaret etter meddelte vassdragskonsesjoner, gjeldende lovgivning mv fortsatt forblir hos eier (ref § 8). Etter E-COs syn gir dette eieren sterk egeninteresse i å forsikre seg om at den driftsansvarlige har nødvendig kompetanse for å kunne ivareta den operative driften av kraftverket.

Det er avgjørende at departementet har unngått å innføre uhensiktsmessige krav til dobbeltkompetanse hos eier og driftsansvarlig. Krav om overlappende kompetanse ville skapt uklare ansvarsforhold, unødige kostnader og gjort hensiktsmessig organisering vanskeligere.

E-CO er positiv til at departementet har klarlagt ansvarsforholdene mellom eier og driftsansvarlig, lagt opp til klare saksbehandlingsrutiner og ansvarliggjort eieren på den måten forskriften angir.

### **3.3. Leieperiodens lengde**

Etter forskriftsutkastets § 9, 2. ledd skal leie- og operatøravtaler etter §§ 4, 5 og 6 kunne inngås for inntil 15 år. Tidligere har departementet antydnet 30 år. E-CO kan ikke se at det er kommet til nye forhold eller argumenter som tilsier en kortere leieperiode.

Inngåelse av denne typen avtaler forutsetter ofte bruk av omfattende ressurser på å opparbeide kunnskap om, og avklare privatrettslige og offentligrettslige forhold knyttet til kraftverket. Det må også opparbeides betydelige kunnskaper om de fysiske forholdene i vassdragene, herunder magasinvolumer, hydrologiske og miljømessige forhold m.v. Videre bør avtaleperioden være av en viss varighet fordi potensielle leietagere vil tendere til å se på leieavtale av vannkraftproduksjon som alternativ til investering i annen ny fornybar kraftproduksjon. Alternative investeringer vil ofte ha en betydelig lengre økonomisk levetid en 15 år. Mest mulig symmetri gjør beslutningsalternativene mest mulig sammenlignbare og optimale. Det kan tenkes at leietagere vil se på leieavtaler som en del av en integrert verdikjede hvor andre langsiktige investeringer inngår. Det vil være optimalt om man kan få varighet på leiekontrakter som kan sammenfalle med varighet på øvrige investeringer.

E-CO slutter seg til departementets tidligere begrunnelser og foreslår at tillatt leieperiode minst bør være 30 år.

### **3.4 Godkjenning av avtaler – overføring av konsesjoner**

Leie- og operatøravtaler skal etter utkastets § 10 forhåndsgodkjennes av departementet. Slike avtaler vil i en rekke tilfeller også nødvendiggjøre overføring av anleggskonsesjoner etter energiloven til driftsansvarlig selskap. Søknad om overføring av konsesjoner etter energiloven skal etter gjeldende regler i utgangspunktet avgjøres av NVE i første instans.

Det synes unødvendig tungvint først å skulle be om departementets godkjenning av avtalen, for deretter å måtte søke NVE om tillatelse til overføring av konsesjonen etter energiloven. E-CO slutter seg til forslaget fra Energi Norge om et tillegg i forskriftens § 10 som regulerer dette forholdet.

### **3.5 Forholdet til brukseierforeninger**

Verken energiloven eller utleieforskriften har til intensjon å regulere forholdet til brukseierforeninger direkte. Vi er imidlertid enig med departementet at grensenettet mellom oppgaver som tilligger henholdsvis brukseierforeningene og kraftproduksjon må beskrives i operatør- og leieavtaler i vassdrag som har slike foreninger.

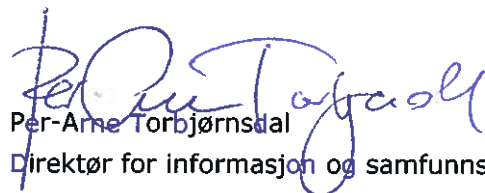
For kommentarer og innspill vedrørende andre forhold i departementets utkast slutter vi oss til høringsuttalelsen fra Energi Norge.

Med vennlig hilsen

E-CO Energi as

Tore Olaf Rimmereid

Administrerende direktør



Per-Arne Torbjørnsdal

Direktør for informasjon og samfunnskontakt

Kopi: Oslo kommune  
Stortingsbenken for Oslo